

Ett utslag af högsta domstolen i fråga om upplupen räntas förfallotid.

Genmäle till herr Erik Lundberg.

I likhet med herr Fr. Anderson, kan jag, med all aktning för herr Lundbergs auktoritet, icke erkänna den af honom i Pedagogisk tidskrift 1888, sid. 217—222 gifna lösningen af amorteringsproblemet vara riktig. Då herr Lundberg till stöd för sin åsigt åberopar en paragraf i handelsbalken, förefaller det egenomligt, att han icke med ett enda ord påminner om det högsta domstolens utslag af 1862, som med denna paragraf står i närmaste sammanhang. Det rättsfall, hvilket nämnda utslag afser, är refererat i "Tidskrift för lagstiftning, lagskipning och förvaltning" utg. af *Chr. Naumann I* (1864), s. 361—362, under titel: "Är ränta en afgift, som, derest icke annorledes öfverenskommes, skall årligen betalas?" Af referatet framgår, att konungens befällningshafvande i Skaraborgs län, i fråga om inbetalningen af en köpesumma, som i särskilda poster skulle successivt på bestämda tider erläggas (således just en *amortering*), genom utslag af den 13 augusti 1859 förklarar, att "ränta vore en afgäld, som, derest icke annorledes öfverenskommes, skulle årligen utgifvas" och genom omedelbar tillämpning af denna grundsats afgjort målet (den 21 oktober 1859), samt att både Göta hofrätt och Högsta domstolen (den 20 februari 1862) stadfäst utderrättens utslag. Detta prejudikat finnes också citeradt i flere nyare editioner af Sveriges rikets lag.

Då uttrycket «årligen utgifvas» icke gärna torde kunna tolkas på annat sätt än som: »en gång om året utgifvas» (att tolka det: «*minst* en gång årligen» torde nämligen leda till mycket farliga konsekvenser), så synes herr Lundbergs antagande att i det angifna problemet gäldenären bör anses skyldig betala räntan *oafkortad* två gånger årligen, icke vara hållbart, och därmed blir också hans lösning felaktig. Såsom herr Anderson påpekat, kan man, om man så vill, mycket väl åtylta föreskriften i citerade paragrafen af handelsbalken, och ändock erhålla det af honom och mig angifna resultatet, om man blott observerar, att vid inbetalning af upplupen, men ej förfallen, ränta vederbörlig rabatt kommer gäldenären till godo.

G. Eneström.